

Overlegorgaan van HBO-scholen
met een accountancy-opleiding

Voorzitter Landelijke examens Post-hbo

LANDELIJK EXAMEN
EXTERNE VERSLAGGEVING

Samenstellers : Redactiecommissie Externe verslaggeving

Datum : 16 juni 2017

Tijd : 13.30 -16.30 uur

* Dit examen bestaat uit 17 pagina's inclusief voorblad, opgavenset (7 pagina's incl. voorblad) en bijlage bij opgave 3 (10 pagina's). Controleer dit!

* Toegestane hulpmiddelen:

Handboek jaarrekening

Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote, alsmede voor kleine rechtspersonen, dan wel gebundelde overdrukken van RJ 400, 640, 650 en 920

IFRS Gecoördineerde Nederlandstalige teksten

Rekenmachine volgens hogeschoolbeleid

* Motiveer steeds uw antwoorden!

Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend!

* Een indicatie voor de puntenverdeling en de beschikbare tijd is als volgt:

opgave 1	34 punten	60 minuten
opgave 2	33 punten	60 minuten
opgave 3	<u>33 punten</u>	<u>60 minuten</u>
	100 punten	180 minuten

Veel succes!

Opgave 1 Boeren Jan BV (34 punten, 60 minuten)

De op 1 januari 2014 opgerichte middelgrote BV Boeren Jan, hierna BJ, is een in Nederland gevestigde onderneming die zich bezighoudt met het exploiteren van een agrarische onderneming. BJ stelt haar jaarrekening op volgens de voorschriften van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

In verband met de gewijzigde groottecriteria van Titel 9 Boek 2 BW overweegt BJ om haar jaarrekening op te stellen op basis van fiscale grondslagen. De gemiddelde personeelsomvang in 2015 en 2016 bedraagt 45 FTE. De omzet bedraagt over genoemde jaren respectievelijk € 14 miljoen en € 20 miljoen.

De enkelvoudige balans van BJ per 31 december 2015 en 2016 ziet er als volgt uit (bedragen x € 1.000)

Activa	2016	2015	Passiva	2016	2015
Immateriële vaste activa			Eigen vermogen		
Goodwill	80	120	Aandelenkapitaal	500	500
Ontwikkeling THT-zak	100	0	Wettelijke reserves	120	10
			Overige reserves	-845	-825
			Resultaat boekjaar	979	0
Materiële vaste activa			Voorzieningen		
Terreinen en gebouwen	3.600	3.700	Latente belastingen	210	215
Machines en installaties	700	800	Groot onderhoud	630	420
Inventaris	57	0			
Financiële vaste activa			Langlopende schulden		
Deelneming Camping BZ	300	290	Hypotheek o/g	4.960	4.940
Actieve belastinglatentie	164	490			
Vorraden					
Agrarische voorraden	300	300			
Overige voorraden	50	40			
Vorderingen			Kortlopende schulden		
Handelsvorderingen	530	260	Handelscrediteuren	192	800
Liquide middelen	865	60			
	6.746	6.060		6.746	6.060

De verkorte winst-en-verliesrekening over 2016 ziet er als volgt uit (bedragen x € 1.000).

Resultaat voor belasting	1.300
Belastinglast	<u>321</u>
Resultaat na belasting	979

Toelichting bij de balans en winst-en-verliesrekening (bedragen x € 1.000)

Waarderingsgrondslagen

Waardering vindt in het algemeen plaats tegen historische kosten waarbij de verkrijgingsprijs, vervaardigingsprijs of geamortiseerde kostprijs in aanmerking komen. Voor zover voor een balanspost een afwijkende waarderingsgrondslag is toegepast, staat dit hierna bij de betreffende post toegelicht.

Ontwikkeling THT-zak

Dit betreft in 2016 geactiveerde ontwikkelkosten voor een nieuwe prototype THT-zak, waarin de agrarische handelsvoorraden langer houdbaar blijven. Fiscaal zijn deze kosten in 2016 ten laste van het resultaat gebracht.

Goodwill en deelneming Camping BZ

De deelneming betreft een op 1 januari 2014 aangekocht 40%-belang in Camping Boeren Zoon B.V., hierna BZ. De aankoopprijs bedroeg 480.

De geactiveerde goodwill betreft het verschil tussen overnameprijs en de reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen. De betaalde goodwill wordt in 5 jaar lineair ten laste van het resultaat afgeschreven.

Commercieel wordt de deelneming gewaardeerd op basis van de vermogensmutatiemethode. Sinds de aankoop heeft BZ geen dividend uitgekeerd. Fiscaal vindt waardering plaats tegen verkrijgingsprijs en geldt de deelnemingsvrijstelling.

Terreinen en gebouwen

Terreinen en gebouwen worden commercieel en fiscaal lineair afgeschreven. Fiscaal vindt afschrijving plaats tot de helft van de WOZ-waarde, die ultimo 2016 nog niet is bereikt. Daardoor is ultimo 2015 en 2016 geen sprake van een verschil tussen de commerciële en fiscale waardering.

Machines en installaties

Waardering van de op 1 januari 2014 aangeschafte machines en installaties vindt plaats tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. De economische levensduur bedraagt 10 jaar, de restwaarde nihil. Fiscaal vindt willekeurige afschrijving plaats, waarbij de machines en installaties in twee jaar worden afgeschreven tot nihil. Sinds de oprichting op 1 januari 2014 vonden verder geen investeringen en desinvesteringen plaats.

Voorraden

De agrarische voorraden worden commercieel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Deze voorraden zijn aangekocht voor een marktwaarde van 300 en door rijping in 2016 in waarde gestegen tot een marktwaarde op basis van fiscale landbouwnormen van 360. Fiscaal moet waardering plaatsvinden tegen marktwaarde op basis van fiscale landbouwnormen met waardemutaties in de fiscale winst. Ultimo 2015 is geen sprake van een verschil tussen commerciële en fiscale waardering.

Handelsvorderingen

Debiteuren worden commercieel gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs die gelijk is aan de nominale waarde. Zowel commercieel als fiscaal wordt een voorziening voor oninbaarheid niet noodzakelijk geacht.

Eigen vermogen

De wettelijke reserve van 10 ultimo 2015 is gevormd in verband met de niet-uitgekeerde winst deelneming van Camping BZ. Ultimo 2016 is een wettelijke reserve gevormd van 120,

waarvan 100 in het kader van de geactiveerde ontwikkelingskosten voor de THT-zak en 20 in verband met de niet-uitgekeerde winst van genoemde deelneming.

Voorziening groot onderhoud

Deze voorziening is in de aangifte vennootschapsbelasting voor hetzelfde bedrag als kostenegalisatiereserve opgenomen onder het fiscaal ondernemingsvermogen. In 2015 en 2016 zijn er geen onttrekkingen geweest.

Hypotheek o/g

De hypothecaire lening met een looptijd van 5 jaar is bij oprichting op 1 januari 2014 aangetrokken ter financiering van het onroerend goed en heeft een nominale rente van 6%. Commercieel wordt deze lening gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de transactiekosten zijn opgenomen in de geamortiseerde kostprijs en lineair worden toegerekend aan de rentekosten. Fiscaal vindt waardering plaats tegen de nominale waarde, waarbij transactiekosten direct ten laste van het fiscale resultaat 2014 zijn gebracht.

Winstbelasting

Het tarief voor de vennootschapsbelasting bedraagt 25%.

De opgenomen actieve belastinglatentie heeft ultimo 2015 betrekking op gewaardeerde verliescompensatierechten en ultimo 2016 op gewaardeerde verliescompensatierechten en de voorraden. De belastinglatentie uit hoofde van belastbare tijdelijke verschillen zijn in de balans apart gepresenteerd van de belastinglatentie uit hoofde van verrekenbare tijdelijke verschillen. De belastinglatenties zijn ultimo 2015 en 2016 berekend tegen het nominale vennootschapsbelastingtarief van 25%.

Op 31 december 2016 is voor 57 aan inventaris aangeschaft. De hierbij behorende investeringsaftrek bedraagt 16 en is in de aangifte vennootschapsbelasting over 2016 ten laste van de fiscale winst gebracht.

Vraag 1

Bereken de reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen van Camping BZ op 1 januari 2014.

Vraag 2

Geef een berekening van

- a. de passieve belastinglatentie per 31 december 2016 over de belastbare tijdelijke verschillen ad 210.
- b. de commerciële belastinglast over 2016 ad 321 uitgaande van de commerciële winst voor belasting ad 1.300.

Veronderstel dat BJ haar jaarrekening over 2016 voor het eerst wil opstellen op basis van fiscale grondslagen.

Vraag 3

Stel voor BJ de enkelvoudige balans per 31 december 2015 en 2016 op basis van fiscale grondslagen op. Voeg duidelijk en systematisch alle benodigde berekeningen per balanspost toe. U kunt de overige reserves, samen met het resultaat over 2015 en 2016, als sluitpost opnemen.

Vraag 4

Geef cijfermatig aan of BJ haar jaarrekening 2016 op basis van fiscale grondslagen mag opstellen.

Opgave 2 ATLED NV (33 punten, 60 minuten)

NB1 In deze opgave wordt afgezien van de invloed van belastingen;

NB2 Vermeld bij iedere journaalpostregel of het een balans (B) of winst-en-verliesrekening (WV) betreft;

NB3 In uw antwoorden moet u ervan uitgaan dat in alle betrokken jaren de huidige wet- en regelgeving ongewijzigd van toepassing is.

Atled NV is opgericht op **1 januari 2015** om als energiebedrijf een kerncentrale te exploiteren. De jaarrekening van Atled NV wordt opgesteld op basis van IFRS-EU waarbij Atled NV voor het materieel vast actief uitgaat van het kostprijsmodel met lineaire afschrijving. De bouw van de kerncentrale is aangevangen op **1 januari 2015** en twee jaar later, **31 december 2016**, is de centrale opgeleverd en feestelijk geopend.

Vanaf de datum van oprichting tot **31 december 2016** hebben onder meer de volgende kasstromen plaatsgevonden (bedragen x € 1.000):

	Ontvangsten	Uitgaven
Storting 01.01.15 op de bij oprichting uitgegeven aandelen (nominale waarde 50.000)	100.000	
Kosten aandelenuitgifte		1.000
Opname 01.01.15 40-jarige variabel rentende lening AB Bank, lineair af te lossen vanaf 31.12.17	400.000	
Transactiekosten opgenomen lening		1.000
Erfpacht grond, twee jaartermijnen		2.000
Anneemsom bouw kerncentrale		400.000
Rente lening AB Bank		40.000
Loonkosten eigen personeel voor bouwbegeleiding		1.000
Loonkosten directie en administratief personeel		750
Loonkosten operators centrale		1.250
Trainingskosten operators centrale		900
Kosten testen (operationele werking en veiligheid)		5.000
Opbrengst van tijdens testfase opgewekte energie	1.000	
Feestelijke opening		1.000
Verhuuropbrengst deel grond dat tijdens bouwperiode niet was benodigd	500	

De verwachte gebruiksduur van de kerncentrale is 50 jaar. Aan het eind van die periode moet Atled NV de kerncentrale ontmantelen, slopen en het materiaal afvoeren (ontmantelen e.d.). Dit neemt naar verwachting een jaar in beslag. Vanwege het nucleaire materiaal zijn de kosten daarvan relatief hoog. Deze worden geschat op € 500 miljoen (te betalen bij aanvang ontmanteling). De disconteringsvoet bedraagt 5%. De contante waarde van een bedrag van 1.000 dat vervalt na 50 jaar tegen een disconteringsvoet van 5% bedraagt 87,204.

Vraag 1

Geef de balansposten per **31 december 2016** die samenhangen met:

- de aandelenuitgifte;
- de lening AB bank; en
- de bouw van de kerncentrale.

Vraag 2

Bereken alle kosten die verband houden met de kerncentrale die ten laste van de winst-en-verliesrekening over **2017** komen. Motiveer uw antwoord.

Vraag 3

Beschrijf het alternatief dat onder de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving is toegestaan voor de verwerking van de kosten van ontmanteling e.d.

Na vijf jaar, dus **31.12.21**, blijkt dat door technologische ontwikkelingen de kosten van ontmanteling e.d. naar verwachting niet € 500 miljoen zullen bedragen, maar € 275 miljoen. Daarnaast wijzigt per die datum de disconteringsvoet van 5% naar 6,5%, zodat de contante waarde daarvan per **31.12.21** 16.165 bedraagt.

Vraag 4

Geef de journalpost die op **31.12.21** wordt gemaakt naar aanleiding van deze constatering. Motiveer uw antwoord.

Vraag 5

Bereken alle kosten die verband houden met de kerncentrale die ten laste van de winst-en-verliesrekening over **2022** komen. Motiveer uw antwoord.

Vraag 6

Beschrijf hoe *in beginsel* (u hoeft niet in te gaan op uitzonderingen) het antwoord op vraag 4 wijzigt als Atled NV voor de waardering van de kerncentrale niet het kostprijsmodel toepast, maar het actuele waarde model.

Opgave Jaarrapport 2015-2016 Holland Colours NV (33 punten, 60 minuten)

Holland Colours NV (hierna: HC) heeft als hoofdactiviteit het maken van producten voor het inkleuren van kunststoffen, siliconen en elastomeren die worden gebruikt in de bouw- en constructiemarkt, alsmede in de automobiel-, elektronica- en textielindustrie.

HC stelt haar geconsolideerde jaarrekening op in overeenstemming met IFRS-EU en met Titel 9 Boek 2 BW. Aan de geconsolideerde en vennootschappelijke jaarrekening over het boekjaar 2015-2016 van HC is een aantal passages ontleend die zijn opgenomen in de bijlage bij deze opgave. Niet alle gegevens zijn nodig voor de beantwoording van de vragen over deze jaarrekening. Zij zijn alleen vermeld om de onderlinge samenhang te bewaren. Bedragen luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Vragen over kapitaalbelangen en consolidatie

In de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het boekjaar **2015-2016** is een resultaat van 26 toegerekend aan minderheidsbelangen.

Vraag 1

Beargumenteer op grond van de verstrekte gegevens op welke dochterondernemingen het aan minderheidsbelangen toe te rekenen nettoresultaat betrekking heeft.

Vraag 2

Beredeneer of de in vraag 1 bedoelde dochterondernemingen gezamenlijk per saldo positief of negatief hebben bijgedragen aan de resultaten van de HC Groep over het boekjaar 2015-2016.

HC hanteert voor haar vennootschappelijke en geconsolideerde jaarrekeningen een gebroken boekjaar dat een tijdvak van 1 april tot en met 31 maart beslaat. Holland Colours Mexicana SA de CV en Holland Colours China Ltd hanteren daarentegen in hun jaarrekening een boekjaar dat overeenkomt met een kalenderjaar.

Vraag 3

Noem twee eisen volgens IFRS aan het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van HC in geval van de afwijkende boekjaren bij de dochterondernemingen in Mexico en China.

Vraag 4

Geef in de vorm van een journaalpost de wijze waarop HC de mutaties in de post Waarde deelnemingen onder de Financiële vaste activa in de **vennootschappelijke** jaarrekening 2015-2016 heeft verwerkt.

Vragen over hedge accounting

In de grondslagen van waardering en resultaatbepaling van HC staat dat afgeleide financiële instrumenten (derivaten) worden gewaardeerd tegen reële waarde. Wijzigingen van de reële waarde worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Echter bij toepassing van cashflow hedge accounting worden waardewijzigingen van de reële waarde van renteswaps rechtstreeks in de afdekkingsreserve onder het eigen vermogen verwerkt.

In de Grondslagen toegepast bij de opstelling van de jaarrekening vermeldt HC dat zij op valutacontracten geen cashflow hedge accounting toepast.

Vraag 5

Noem twee mogelijke redenen voor HC om voor valutacontracten geen hedge accounting toe te passen.

Vraag 6

Leg uit waarom de kasstroomreserves eind boekjaren 2014-2015 en 2015-2016 van respectievelijk 119 negatief en 63 negatief niet overeenkomen met de verplichtingen uit hoofde van renteswaps die in de geconsolideerde balans per 31 maart 2015 en 2016 zijn opgenomen onder de post Afgeleide financiële instrumenten voor respectievelijk 154 en 79.

Vraag 7

Geef, uitsluitend met behulp van de informatie in toelichting 9. Winstbelasting, in de vorm van een journaalpost de wijze waarop HC de winstbelasting heeft verwerkt in haar geconsolideerde jaarrekening 2015-2016.

Vraag 8

Leg uit waarom HC in de geconsolideerde balans per 31 maart 2016 de uitgestelde winstbelastingverplichtingen niet gesaldeerd opneemt met de uitgestelde winstbelastingvorderingen. Ga in uw uiteenzetting in op de van toepassing zijnde voorwaarden voor gesaldeerde presentatie in de balans.

Vraag 9

Geef met behulp van de informatie in toelichting 9. Winstbelasting voor 2015-2016 een berekening van het gewogen gemiddelde nominale belastingtarief.

Einde examen

GECONSOLIDEERDE

WINST-EN- VERLIESREKENING

VOOR HET BOEKJAAR EINDIGEND OP 31 MAART 2016

In duizenden euro's	Toelichting	1 april 2015/ 31 maart 2016	1 april 2014/ 31 maart 2015
Netto-omzet		73.732	68.246
Grondstoffen en directe verkoopkosten		(38.322)	(35.627)
Mutaties gereed product		58	48
Bruto bedrijfsresultaat		<u>35.468</u>	<u>32.667</u>
Personeelskosten	6	16.810	15.180
Amortisatie en bijzondere waardeverminderingen	10	116	109
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	11	1.911	1.849
Overige bedrijfskosten	7	10.883	10.212
Som der bedrijfslasten		<u>29.720</u>	<u>27.350</u>
Bedrijfsresultaat		<u>5.748</u>	<u>5.317</u>
Financiële baten	8	156	87
Financiële lasten	8	(289)	(347)
Saldo financiële baten en lasten		<u>(133)</u>	<u>(260)</u>
Resultaat voor winstbelasting		<u>5.615</u>	<u>5.057</u>
Winstbelasting	9	(1.998)	(1.613)
Nettoresultaat		<u>3.617</u>	<u>3.444</u>
Toe te rekenen aan:			
▪ Aandeelhouders van de vennootschap		3.643	3.462
▪ Minderheidsbelangen	20	(26)	(18)
		<u>3.617</u>	<u>3.444</u>

GECONSOLIDEERD

OVERZICHT VAN DE GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

VOOR HET BOEKJAAR EINDIGEND OP 31 MAART 2016

In duizenden euro's	Toelichting	1 april 2015/ 31 maart 2016	1 april 2014/ 31 maart 2015
Nettoresultaat		3.617	3.444
Niet-gerealiseerde resultaten die nooit naar de winst- en-verliesrekening gerubriceerd kunnen worden			
Actuariële resultaten bij personeelsbeloningen, na belastingen	22	6	(204)
Niet-gerealiseerde resultaten die in de toekomst naar de winst-en-verliesrekening gerubriceerd kunnen worden			
Koersverschillen bij omrekening van buitenlandse activiteiten	18	(657)	3.680
Mutatie afdekking netto-investering, na belastingen	18	54	(367)
Mutatie kasstroomafdekking, na belastingen	18	56	32
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen		(541)	3.141
Totale gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten na winstbelasting		3.076	6.585
Toe te rekenen aan:			
▪ Aandeelhouders van de vennootschap		3.103	6.592
▪ Minderheidsbelangen	20	(27)	(7)
		<u>3.076</u>	<u>6.585</u>

GECONSOLIDEERDE

BALANS

VOOR HET BOEKJAAR EINDIGEND OP 31 MAART 2016

In duizenden euro's	Toelichting	31 maart 2016	31 maart 2015
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	10	376	363
Materiële vaste activa	11	14.940	15.139
Uitgestelde winstbelastingvorderingen	12	1.859	2.227
Overige langlopende vorderingen	13	–	205
		17.175	17.934
Vlottende activa			
Voorraden	14	7.958	7.772
Handels- en overige vorderingen	15	13.197	15.362
Winstbelastingvorderingen		159	72
Geldmiddelen en kasequivalenten	16	6.791	5.305
		28.105	28.511
Totaal activa		45.280	46.445
Eigen vermogen			
Aandelenkapitaal	17	1.953	1.953
Agioreserve		1.219	1.219
Benoemde reserves	18	280	818
Ingehouden winsten		28.589	26.669
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de vennootschap		32.041	30.659
Minderheidsbelangen	20	16	43
Totaal eigen vermogen		32.057	30.702
Langlopende verplichtingen			
Langlopende schulden	21	875	1.125
Personeelsvoorzieningen	22	1.190	1.417
Uitgestelde winstbelastingverplichtingen	12	38	12
Afgeleide financiële instrumenten	23	79	154
		2.182	2.708
Kortlopende verplichtingen			
Kredietinstellingen	16	–	–
Aflossingsverplichting langlopende schulden	21	250	2.556
Handels- en overige schulden	24	10.451	10.034
Winstbelastingverplichtingen		84	305
Personeelsvoorzieningen	22	256	140
		11.041	13.035
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		45.280	46.445

GECONSOLIDEERD

OVERZICHT VAN MUTATIES IN HET EIGEN VERMOGEN

VOOR HET BOEKJAAR EINDIGEND OP 31 MAART 2016

Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de vennootschap							
In duizenden euro's							
	AAN- DELEN- KAPITAAL	AGIO	RESERVE OMREKE- NINGS- VER- SCHILLEN	AFDEK- KINGS- RESERVE	RESERVE IMMA- TERIËLE ACTIVA	INGE- HOUDEN WINSTEN	TOTAAL
Stand per 31 maart 2014	1.953	1.219	(2.668)	(191)	285	25.293	25.891
Nettoresultaat over het boekjaar 2014/2015	-	-	-	-	-	3.462	3.462
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	3.669	(335)	-	(204)	3.130
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	3.669	(335)	-	3.258	6.592
Overboeking reserve immateriële activa	-	-	-	-	58	(58)	-
Kapitaalsverandering	-	-	-	-	-	-	-
Dividend over 2013/2014	-	-	-	-	-	(1.824)	(1.824)
Stand per 31 maart 2015	1.953	1.219	1.001	(526)	343	26.669	30.659
Nettoresultaat over het boekjaar 2015/2016	-	-	-	-	-	3.643	3.643
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	(656)	110	-	6	(540)
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-	-	(656)	110	-	3.649	3.103
Overboeking reserve immateriële activa	-	-	-	-	8	(8)	-
Kapitaalsverandering	-	-	-	-	-	-	-
Dividend over 2014/2015	-	-	-	-	-	(1.721)	(1.721)
Stand per 31 maart 2016	1.953	1.219	345	(416)	351	28.589	32.041

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

2. GRONDSLAGEN TOEGEPAST BIJ DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

ALGEMEEN

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard in de Europese Unie, en met Titel 9 Boek 2 BW.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap over het boekjaar 2015/2016 zijn de Vennootschap en haar dochterondernemingen, waarin zij directe of indirecte effectieve beleidsbepalende invloed heeft, volledig geconsolideerd opgenomen. Er is sprake van effectieve beleidsbepalende invloed als de Vennootschap de macht heeft om, direct of indirect, het financiële of operationele beleid van een onderneming te bepalen, zodat voordeel uit de activiteiten van die onderneming kan worden behaald. Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum, zijnde de datum waarop feitelijke zeggenschap over de overgenomen partij wordt verworven; consolidatie wordt voortgezet tot het moment dat de feitelijke zeggenschap ophoudt te bestaan. De jaarrekeningen van de dochterondernemingen zijn voor het merendeel opgesteld voor hetzelfde verslagjaar als dat van de moedermaatschappij, waarbij consistente waarderingsgrondslagen worden toegepast. Een uitzondering hierop zijn de jaarrekeningen van de vestigingen in Mexico en China. Deze worden opgesteld voor een kalenderjaar op basis van dezelfde consistente waarderingsgrondslagen. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de financiële gegevens van de volgende dochterondernemingen verwerkt:

Juridische structuur inclusief kapitaalbelang en divisiestructuur

Divisie	Naam deelneming	Belang
Europa	Holland Colours Europe BV, Nederland	100%
Europa	Holland Colours UK Ltd, Verenigd Koninkrijk	100%
Europa	Holland Colours Hungária Kft, Hongarije	100%
Americas	Holland Colours Canada Inc, Canada	100%
Americas	Holland Colours Americas Inc, Verenigde Staten	100%
Americas	Holland Colours Mexicana SA de CV, Mexico	100%
Asia	PT Holland Colours Asia, Indonesië*	99%
Asia	Holland Colours China Ltd, China	100%
Asia	PT Holco Indo Jaya, Indonesië**	85%

Er zijn geen wijzigingen in de consolidatiekring opgetreden ten opzichte van het boekjaar 2014/2015.

Afgeleide financiële instrumenten

Holland Colours maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals valutatermijncontracten en renteswaps voor het beperken van rente- en valutarisico's, die ontstaan uit operationele, financierings- en investeringsactiviteiten. Afgeleide financiële instrumenten worden niet gebruikt voor handelsdoeleinden. Wanneer deze afgeleide financiële instrumenten niet voldoen aan de vereisten voor hedge accounting, worden de resultaten in de winst-en-verliesrekening verwerkt onder Overige bedrijfskosten, zie hiervoor ook toelichting 7. Dergelijke afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname verantwoord tegen de reële waarde per de datum waarop het contract is aangegaan en vervolgens wordt de reële waarde opnieuw bepaald. Derivaten worden opgenomen als een actiefpost indien de reële waarde positief is en als een verplichting als deze negatief is.

Eventuele winsten of verliezen voortkomend uit wijzigingen in de reële waarde van derivaten worden direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens het effectieve deel van een kasstroomafdekking, dat in de niet-gerealiseerde resultaten wordt opgenomen en later, zodra de afgedekte positie in het resultaat wordt opgenomen, naar de winst-en-verliesrekening wordt overgeboekt.

Ten behoeve van afdekking van risico's worden afdekkingen als volgt gerubriceerd:

Kasstroomafdekking

Wanneer aan specifieke voorwaarden wordt voldaan, kan kasstroomafdekking (hedge accounting) worden toegepast (IAS 39). Deze specifieke voorwaarden komen erop neer dat er een aantoonbare één-op-één relatie moet bestaan tussen de variabiliteit van kasstromen die is toe te rekenen aan een bepaald risico dat is verbonden met een opgenomen actief of verplichting, dat de relatie gedocumenteerd moet zijn en dat de afdekking voldoende effectief moet zijn. In die situatie wordt, gedurende de looptijd van het risico en het hedge instrument, de winst of het verlies rechtstreeks verwerkt in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten.

De Groep past kasstroom hedge accounting toe op rentederivaten. Door de toepassing van hedge accounting is er binnen het eigen vermogen een kasstroom hedge reserve gevormd. Deze reserve is verminderd met de uitgestelde winstbelasting over het saldo. Indien het afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend, zonder vervanging, of indien de aanwijzing als afdekking wordt ingetrokken, blijft een eventuele cumulatieve winst of een eventueel cumulatief verlies, dat eerst in de niet-gerealiseerde resultaten van de afdekkingsreserve is opgenomen, in de niet-gerealiseerde resultaten van de afdekkingsreserve, totdat de verwachte transactie of vaststaande toezegging zich voordoet. Op dat moment wordt de afgedekte transactie in de winst-en-verliesrekening verantwoord en vindt de overboeking plaats uit het eigen vermogen naar de winst-en-verliesrekening. Op valutacontracten wordt geen kasstroom hedge accounting toegepast. Hierdoor worden winsten of verliezen op deze hedge instrumenten in de winst-en-verliesrekening verwerkt onder de Financieringsbaten en -lasten.

Uitgestelde winstbelastingen

Er wordt een vordering opgenomen, dan wel een voorziening getroffen voor uitgestelde winstbelastingverschillen met behulp van de balansmethode voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarden van activa en verplichtingen, zoals blijkt uit de financiële verslaggeving (IFRS) en de fiscale boekwaarde van de desbetreffende posten.

De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt per verslagdatum beoordeeld en verlaagd, voor zover het niet waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn, waarmee het tijdelijke verschil geheel of gedeeltelijk kan worden verrekend. Niet opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden per verslagdatum herbeoordeeld en opgenomen, voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winsten aanwezig zullen zijn waarmee deze uitgestelde vordering kan worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de belastingtarieven (en de belastingwetgeving) waarvan het wetgevingsproces tegen de verslagdatum materieel is afgesloten.

Uitgestelde belastingen die betrekking hebben op posten die buiten de winst of het verlies zijn verwerkt, worden buiten de winst of het verlies verwerkt. Uitgestelde belastingen worden, naar gelang de onderliggende transactie, ofwel in niet-gerealiseerde resultaten opgenomen, ofwel direct in het eigen vermogen.

Uitgestelde winstbelastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd, indien er een in rechte afdwingbaar recht bestaat om actuele winstbelastingvorderingen te salderen met actuele winstbelastingverplichtingen en de uitgestelde belastingen verband houden met dezelfde belastbare entiteit en dezelfde belastingautoriteit.

9. WINSTBELASTING

De belangrijkste componenten van de belastinglast in het boekjaar 2015/2016 zijn als volgt:

	1 april 2015/ 31 maart 2016	1 april 2014/ 31 maart 2015
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening		
Verschuldigde winstbelasting verslagjaar:		
▪ Actuele belastinglast	1.784	1.458
▪ Fiscale stimuleringsmaatregelen, waaronder de innovatiebox	(35)	(105)
▪ Overige belastingen, waaronder lokale heffingen (withholding tax)	112	138
Uitgestelde belastingen:		
▪ Met betrekking tot ontstaan en terugboeking van tijdelijke verschillen	137	122
Winstbelasting opgenomen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	1.998	1.613
Geconsolideerd overzicht van niet-gerealiseerde resultaten		
Uitgestelde winstbelastingen op posten die gedurende het boekjaar rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt:		
▪ Nettoverlies op herwaardering kasstroomafdekkingen	19	(10)
▪ Nettowaardedaling op afdekking netto-investering	51	122
Winstbelasting rechtstreeks ten laste van de niet-gerealiseerde resultaten	70	112

De verschuldigde vennootschapsbelasting wordt berekend over het resultaat voor belastingen, rekening houdend met vrijgestelde winstbestanddelen. Het verschil tussen de aldus berekende belasting en de op korte termijn verschuldigde belasting wordt tot uitdrukking gebracht in de vordering of voorziening voor uitgestelde vennootschapsbelasting.

Aansluiting met het toepasselijke winstbelastingtarief:

	1 april 2015/31 maart 2016		1 april 2014/31 maart 2015	
Resultaat voor winstbelasting		5.615		5.058
Tegen het wettelijk in Nederland van toepassing zijnde tarief van 25%	25,0%	1.404	25,0%	1.264
Effect van afwijkende tarieven in de landen waar de Groep actief is	5,8%	325	3,9%	195
Aanpassing belastinglast voorgaande jaren	0,3%	19	0,3%	18
Fiscaal niet-afrekbare kosten	1,0%	58	2,1%	105
Mutatie niet opgenomen tijdelijke verschillen	2,1%	118	(0,8%)	(38)
Fiscale stimuleringsmaatregelen	(0,6%)	(35)	(1,8%)	(93)
Overige verschillen	1,9%	109	3,2%	162
Belastingdruk in de winst-en-verliesrekening	35,6%	1.998	31,9%	1.613

18. BENOEMDE RESERVES

	Reserve omrekeningsverschillen	Netto investeringsreserve	Kasstroomreserve	Reserve immateriële activa	Totaal
Stand per 31 maart 2014	(2.668)	(40)	(151)	285	(2.574)
Kasstroomafdekking na belasting	-	-	32	-	32
Mutatie netto-investeringsreserve	-	(367)	-	-	(367)
Omrekeningsverschillen vreemde valuta	3.669	-	-	-	3.669
Toegevoegd (onttrokken) aan vrije reserves	-	-	-	58	58
Stand per 31 maart 2015	1.001	(407)	(119)	343	818
Kasstroomafdekking na belasting	-	-	56	-	56
Mutatie netto-investeringsreserve	-	54	-	-	54
Omrekeningsverschillen vreemde valuta	(656)	-	-	-	(656)
Toegevoegd (onttrokken) aan vrije reserves	-	-	-	8	8
Stand per 31 maart 2016	345	(353)	(63)	351	280

NETTO-INVESTERINGSRESERVE

Hedge accounting wordt toegepast op de netto-investeringsafdekking. Deze wordt in de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen, totdat de netto-investering wordt afgestoten. Op dat moment worden de verschillen in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Daarnaast wordt de netto-investeringsreserve verlaagd door het treffen van een belastinglatentie. Met het aflossen van de lening in het boekjaar 2015/2016 is de hedgerelatie beëindigd.

KASSTROOMRESERVE

De Groep past hedge accounting toe op rentecontracten. De kasstroomreserve bestaat uit het effectieve deel van de waarde-mutaties van de financiële instrumenten waar kasstroom hedge accounting voor wordt toegepast. Deze worden in de niet-gerealiseerde resultaten verantwoord en verlaagd door het treffen van een belastinglatentie.

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING

28. ALGEMENE INFORMATIE

De vennootschappelijke jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening van Holland Colours NV en wordt opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de door artikel 2:362 lid 8 BW geboden mogelijkheid om in de vennootschappelijke jaarrekening de grondslagen van waardering en resultaatbepaling toe te passen die in de geconsolideerde jaarrekening worden gehanteerd, met uitzondering van de grondslagen voor verslaggeving betreffende deelnemingen in groepsmaatschappijen. Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden verwerkt tegen nettovermogenswaarde.

30. DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN IN GROEPSMAATSCHAPPIJEN

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en andere maatschappijen waarin de vennootschap overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. De nettovermogenswaarde wordt bepaald door de activa, voorzieningen en schulden te waarderen en het resultaat te berekenen volgens de grondslagen die worden gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening.

33. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De financiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31 maart 2016	31 maart 2015
Waarde deelnemingen	25.298	24.915
Overige financiële activa en uitgestelde winstbelastingvorderingen	1.116	1.787
Financiële vaste activa	26.414	26.702

Het verloop van de waarde van de groepsmaatschappijen is als volgt:

	1 april 2015/ 31 maart 2016	1 april 2014/ 31 maart 2015
Stand begin boekjaar	24.915	20.432
Mutaties:		
▪ Kapitaalstortingen in groepsmaatschappijen	–	–
▪ Resultaat deelnemingen	4.269	3.546
▪ Directe vermogensmutatie	6	(204)
▪ Gedeclareerde dividenden	(3.236)	(2.479)
▪ Terugbetalingen kapitaal	–	(60)
▪ Koersverschillen	(656)	3.680
Stand einde boekjaar	25.298	24.915